

Føde ovenpaa Buret. I lang Tid gjort tryk ved, at Raagen tilsyneladende ikke ændsede den, blev den dristigere og dristigere, men det skulde den bitterlig komme til at fortryde, thi en skønne Dag, da den var kommen tilstrækkelig nær, fik Raagen som et Lyn fat i dens Hale. Spurven slap vel løs, men med Tabet af sine Halefjer, som Raagen under triumferende Indianerhyl for rundt med i Buret. Den haleløse Spurv saa vi ofte siden, men i Nærheden af Buret kom den ikke.

Egentlig tam eller from bliver den ingensinde. Er man ikke agtpaagivende, hugger den Enhver uden Persons Anseelse. Den ved dog, at den handler urigtigt heri, thi efter ethvert saadant Udfald, skynder den sig saavidt muligt at bringe sig selv i Sikkerhed. Blidest stemt er den ved Aftentid, naar den skal til Ro og bliver tildækket, saa kan den udstøde de allersomdejlige Lyde.

Tidligere har vi i flere Aar havt en Allike — ogsaa en særdeles mærkværdig Skabning. Med denne bliver den nulevende Raage af vore Bekendte ofte forvekslet og sat i Forbindelse. Desaaarsag faar Raagen Skyld for at have opnaaet en ganske fabelagtig Alder. Sandheden tro, den er endnu ikke fyldt 20 Aar og bliver, saavidt jeg kan skønne, næppe mange Aar ældre.

FUGLELIVET I ESBJERG OMEGN.

IAGTTAGET FRA 20 OKTOBER 1914 TIL 31 MARTS 1915

AF

PETER SKOVGAARD.

Da min Afdeling i Efteraaret blev forlagt til Esbjerg fra Viborg, maatte jeg følge med, og selv om det aldrig er rart for længere Tid at blive rykket bort fra de hjemlige Forhold, ej heller at faa det dermed følgende Hul i sine ornithologiske Optegnelser, saa ventede jeg mig dog en Del Glæde af at komme til denne Egn, der paa Grund af Havets Nærhed i ornithologisk Henseende er saa vidt forskellig fra Egnen omkring Viborg. Mine Forventninger er i ingen Henseende bleven skuffede, om end et enkelt Forhold har voldt mig mere Sorg end Glæde, men herom nedenfor.

Som ret selvfølgelig var Fuglelivet væsensforskelligt i Byen

med nærmeste Omegn og paa Stranden, dog mærkede man Havets Nærhed selv i Byen, idet Strandfugle af forskellige Slags saas flyvende over Byen, men ellers var denne særlig Tilholdssted for Smaafuglene.

Efteraarstrækket var i det Hele og Store forbi, vel saas en enkelt Forstuesvale (*Hirundo rustica*) i de første Dage (indtil 24 Oktober), men ellers var Forholdet omtrent, som det holdt sig hele Vinteren. I Smaahaverne i Byens Yderkanter saas Rødkælken (*Erithacus rubecula*) ret hyppigt, snart en solklar Eftermiddag, naar den straalende med sit røde Bryst sad mellem de enkelte gulvisne Blade i Frugttræernes Toppe, snart en graataaget Morgen pillende Smaainsekter eller Frø mellem det nedfaldne Løv i Havegangene. Af og til hørtes Jernspurvens (*Accentor modularis*) skingrende Pib ind mellem Rødkælkens, men sjældent lod den sig se, og da helst paa klare tørre Dage. Gærdesmutten (*Troglodytes parvulus*), Musvitten (*Parus major*), Blaamejsen (*Parus coeruleus*) og Sumpmejsen (*Parus palustris*) viste sig af og til i Haver og Hegn et kort Øjeblik i deres travle Færd. Fuglekongen (*Regulus cristatus*) saas altid i de mange Smaaplantager, hvorefter der er en Del i Omegnen. Et lille Selskab paa 9 Halemejsjer (*Acredula caudata*) aflagde 20 Novbr. et kort Besøg i nogle Frugttræer i en lille Baghave til et af de høje Huse inde i Byen, og en Topmejsje (*Parus cristatus*), der i Modsætning hertil var ene, saa jeg ved Fourfeld 23 Marts. Graaspurven (*Passer domesticus*) er jo uundgaelig i en By, her saas den i Selskab med Toplærken (*Alauda cristata*), hvor der var noget at pille paa Gader og Lossepladser. Toplærken var for øvrigt den Fugl, der, hvor den færdedes, tiltrak sig mest Opmærksomhed, idet den ufortrødent »trillede«
henad Gaden, snart pillende lidt for saa i næste Øjeblik at sidde stille, puste sig op og rejse Toppen eller fløjte lidt og saa langsomt flyve et Stykke længere hen og pille videre. Det var mest paa nogle enkelte bestemte Steder, den saas, og kun en lille Familie hvert Sted, alt i alt var der dog ikke saa faa af dem. Skovspurven (*Passer montanus*), Bogfinken (*Fringilla coelebs*), Bomlærken (*Emberiza miliaria*) og Gulspurven (*Emberiza citrinella*) traf man bedst bag Bøndergaardene ved Ladeportene eller omkring Stakkene, eller hvor der var nygødede Marker; saadanne Steder kunde de hoppe omkring i hele Flokke; man kunde dog gaa tæt forbi uden at se dem, men stod man stille og iagttog dem lidt, saa man dem smutte om mellem Straa og i Hjulsprene, og det var,

som om hele Jordsmonnet bevægede sig. I Begyndelsen saas enkelte Stillidser (*Carduelis elegans*) i Finkeflokkene, mest langs Landevejsgrofterne. Ogsaa Svensken (*Ligurinus chloris*) saas i Smaaflokke i Begyndelsen af November. Solsorten (*Turdus merula*) og Skaden (*Pica caudata*) saas omkring i Haverne med lidt mere Skjul, saasom Læbælter af Gran, men de unddrog sig helst Opmærksomheden. Solsorten saa man dog paa klare Frost-dage mere end sædvanlig til; de sad da oppustede og forknytte paa Havegærderne eller huggede forgæves i den haardfrosne Jord. En Flagspætte (*Dendrocopos major*) viste sig 16 Februar mellem de høje, gamle Træer ved Spangsberg Mølle, hvor den hamrede løs og livede op mellem de bladløse Træer, naar den i det klare Solskin svang sig fra Træ til Træ eller entrede op ad Stammerne. I Mølleaaen samme Sted opholdt en Rørhøne (*Gallinula chloropus*) sig til ind i December. Paa Stubmarkerne fløj af og til en Flok Agerhøns (*Perdix cinerea*) op med snurrende Vingelag og kastede sig bag næste Hegn. Senere paa Vinteren saas de hist og her men enkeltvis. En Spurvehøg (*Accipiter nisus*) viste sig nogle Gange i den første Tid, men ellers var der ikke andre Rovfugle end en Taarnfalk (*Falco tinnunculus*), den viste sig til Gengæld overalt den hele Vinter igennem, snart strøg den i rask Flugt langs et Hegn og forsvandt bag Gavlen af et Hus, snart saas den svævende over Marken, som om den stod stille paa et Punkt, medens den dog brugte Vingerne hurtigt, til den pludselig drejede Halen, holdt Vingerne stille og svævede bort for at staa stille over et nyt Sted eller utrolig hurtigt forsvinde, maaske drillet af en Krage, som forsøgte at flyve den op, hvilket dog kun førte til, at Falken fik Lejlighed til at vise sin Overlegenhed i at tumle sig i Luften. Paa Pløjemarken eller Marker, hvor al Slags Affald var kørt ud, kunde Krager og Maager sidde i store Mængder, men de hørte dog mest til ved Stranden.

Skal man se Strandfuglelivet, er det bedst at gaa derned ved Ebbetid, da ligger brede Arealer delvis tørre, og Lejligheden er bedst til at iagttage de forskellige Vade- og Svømmefugle, der i store Skarer har samlet sig her for at holde Maaltid. Maagerne flyver omkring spejdende efter det bedste Madsted. Strandskaderne (*Hæmatopus ostreologus*) skriger og Storspoven (*Numenius arquatus*) fløjter, og man ser dem trække længere og længere bort i samme Retning, som man selv gaar, for det er Jagttid, og de vil nødigt betale Middagsmaden med Livet. Naar Fuglene

gaar derude paa de mørke Flader, ser man ikke meget til dem højst en Silhuet mod det blanke Vand udenfor, ellers falder deres mørke Farve sammen med Terrainets, men Spoven kendes let, naar den flyver op, idet den hvide Bagryg og Overgump kommer til Syne mellem de udbredte Vinger. Langt ude sidder en Svartbag (*Larus marinus*) stor og rolig, skinnende hvid og sort. Nærmer en af dens Lige sig, hører man dens gjaldrende Skrig, som den udstøder med aabent Svælg, idet den sænker Hoved og Hals vandret. Er den i Luften, svæver den roligt med udbredte Vinger, lægger snart Hovedet paa en, saa paa den anden Side og spejder i Dybet efter Rov. Den svæver, som om det at svæve var noget, Luft og Vind passede, og den kun havde at dreje Hovedet og spejde. Fuglen selv tager sig herlig ud, snart set fra nedden, helt hvid, og saa, medens den beskriver en Kurve og viser sin Rygside, helt sort over Vingerne, med Hovedet og Halen som hvid Stævn og Ror paa det stolte Luftfartøj. De andre Maager er talrigere end Svartbagen, men dens Størrelse og Farve dominerer mellem dem; den graa Havmaage (*Larus argentatus*) kommer den dog nær i Størrelse, og med sin sølvgraa Ryg og Vingerne med de sorte Spidser er den ogsaa en flot Fugl. Riden (*Larus tridactylus*), Stormmaagen (*Larus canus*) og Hættemaagen (*Larus ridibundus*) skiller sig ikke meget ud fra hinanden, og kun paa temmelig nært Hold tegner det hvide paa Hættemaagens Haandsvingfjer sig som en tydelig hvid Ydervinge. De unge Rider tegner sig i Modsætning hertil med en meget mørk Ydervinge. Kragen (*Corvus cornix*) sidder mellem Maagerne eller gaar langs Kysten og hakker Indholdet ud af de opskyllede Blaamuslinger. I Begyndelsen af Tiden, medens Smaavaderne endnu var her, saas Flokke af Ryler og Præstekraver i hurtig Flugt at trække fra et Sted til et andet, eller en enkelt gik paa egen Haand og pillede i Strandkanten. Rylerne forsvandt midt i November, dog traf jeg 20 November endnu et Par, hvoraf den ene havde et brækket Ben. Enkelte saas i Løbet af Vinteren, saaledes en den 30 Januar og en den 3 Februar, de gik omkring paa de aabne Steder mellem Isen. De sidste Præstekraver saa jeg 27 November. Af og til saa jeg i Januar store Flokke af smaa Fugle flyve ude over Vandet, de lyste hvidt ligesom de to sidstnævnte Smaavadere, naar de vendte sig i Solskinet, men hvilke det var, fik jeg ikke set. 25 Oktober viste en Skovsneppe (*Scolopax rusticula*) sig, den fløj roligt tæt forbi mig. I den

følgende Tid kom en Mængde til Vildthandlerne fra Fanø. En enlig Svaleklire (*Totanus ochropus*) saa jeg 28 Oktober, og 2 November en Horsegøg (*Gallinago scolopacina*).

Endnu vil jeg blandt Strandens Fugle nævne Engpiberen (*Anthus pratensis*), Rødirisken (*Cannabina linota*) og Snespurven (*Emberiza nivalis*). Engpiberen saas hele Vinteren igennem, den fløj op mellem de bevoksede Tuer paa Stranden og peb ynkeligt over at blive forstyrret. Rødirisken trak langs med Stranden i kviddrende Smaaflokke, kastede sig sommetider paa de nærmeste Marker, men havde i Regelen travlt med at komme videre. Snespurven viste sig allerede 25 Oktober, og siden saas den jævnlig, der var aldrig særlig mange, flest fra sidst i Januar, højst ca. 30 Stykker, men Smaaflokke holdt til hist og her hele Tiden igennem; kom der Storm eller Sne, mærkede man pludselig mere til dem, maaske fordi der virkelig var kommet flere til, eller blot fordi de samlede sig i større Flokke. Til daglig var de tillidsfulde, uden at de dog som andre nordiske Fugle var »dumme«; man kom dem ikke nærmere end en vis Afstand, før de med Kvidren fløj lidt længere bort, ellers løb de helst, eller naar de troede sig ubemærkede, sad de ganske stille og haabede, man vilde gaa forbi. De fandt nok Smaafør mellem de opskyllede Plantedele. 2 Marts saa jeg dem paa Fanø i utrolig Mængde. De sidste saa jeg 17 Marts; ved Ribe Strand saa jeg en 2-3 Stykker 2 April.

Naar Ebber var forbi, var Vade- og Svømmefuglene borte, ganske jævnt og roligt forsvandt de, uden at man mærkede hvornaar; der var jo hele Tiden Bevægelse iblandt dem, men om det var mere end en kort Flytning, det gjaldt, mærkede man ikke. Ved Aftentid kom Krager og Maager inde fra Land, fra Pløjemarken og andre Madsteder, de fløj udover Kysten for at søge Nattekvarter, Kragerne paa Fanø, Maagerne nok tildels ogsaa og ellers i rum Sø. Andre søgte ind ad Landet til, saaledes Spoverne. Paa en enkelt Mark saa jeg stadig disse ved Aftentide; nærmede man sig, lød deres bekendte Fløjt, og de flyttede sig, hvis man kom for nær, men de søgte dog stadig tilbage. Iøvrigt hvilte de kun, naar de ikke havde andet at foretage sig, thi selv om Natten i Ebbetiden hørte man fra de tør-lagte Flader deres Fløjt og Strandskadernes Skrigen.

Som ovenfor nævnt, var det Jagttid, og den hele Dag lød Knald paa Knald, dels fra Skytter, der langs Stranden havde

gemt sig bag en Tue eller opkastet Tanghytte, dels fra Motorfiskebaade, der strøg frem og tilbage langs Kysten. Jævnlig fløj en Maage over Stranden, eller en Flok Ænder forbi Baadene, men selv om der i Regelen blev skudt baade et og to Skud efter dem, fløj Flokkene dog lige talrige videre. En enkelt Gang saa man vel nok en Jæger komme hjem med en Ederfugl hængende over Ryggen eller med en Maage med blodbestænkede Fjer i Haanden; de fleste Skud bragte dog ikke Jægeren andet end Fornøjelsen at høre Knaldet og Spændingen, før det blev afgivet. Der var ellers nok at skyde efter, store Flokke af Ænder og Gæs laa lige udenfor de tørre Strækninger, eller de græssede i den grønne Tang, der dækkede disse; maaske Ænderne mere søgte Muslinger og Snegle. Var det Flodtid, laa de nok paa samme Sted, Gæssene smaasnakkende, saa det kunde høres vidt omkring: Ænderne blandede af og til deres Stemmer ind imellem, nogle pibende, andre med dybe Va'k-Va'k, eller et almindeligt Rap-Rap. Store Flokke lettede hist og her som en Sky, drev saa lidt bort og kastede sig paa Vandet med stort Brus, eller man saa en Flok paa en halv Snes Gæs med rolige Vingeslag og ens Afstand i en lang Række eller Vinkel trække bort over Havet og forsvinde. Hvilke Ænder og Gæs, der tilsammen dannede Flokkene, fik man at vide, naar Flod eller Paalandsvind aflejrede Tangbræmmen inde paa Kysten, for ved saadanne Lejligheder drev snart en saa en anden Fugl i Land. Hvor kom disse Fugle fra? var det maaske Bevis for, at Jægerne alligevel ramte med deres Skud, men blot ikke dræbte Fuglen straks, men kun saarede den, saa den kunde friste en forpint og kummerlig Tilværelse, til Saarets Virkninger havde dræbt den. Sandsynligheden taler derfor, jeg har truffet flere Fugle, der gik anskudte omkring, saaledes en Storspove, hvor blandt andet Tarmen var skudt i Stykker, saa Maven var tomt, og dens Indhold løbet ud i Bughulen, hvor det laa blandet med alle Smaastene fra Kraasen. Fuglen var mat og kunde tages med Hænderne. To Ryler har jeg ligeledes taget i Strandkanten, en Hvidbrystet Præstekrave (*Ægialitis cantiana*), 2 Hættemaager, en Svartbag og en Lomvie (*Uria troile*). Præstekraven havde kun en Vinge, og hver Gang den forsøgte at flyve, væltede den om paa den anden Side, saa Huden her var slidt ganske af, og Kødet paa den store Brystmuskel blottet. Hættemaagerne sad blødende paa Sandet lige i Vandgrænsen med Hovedet imod Vinden og ganske

tilblæste af Sne og Sand, der tildels havde fyldt Svælget, som de af og til aabnede for at gispe efter Vejret. Den ene var allerede død i denne Stilling, og den anden døde kort efter, at jeg havde taget den. Svartbagen havde faaet et Hagl igennem Leveren og et gennem det øverste af Overarmen; den blødte af Saaret i Brystet, men forsøgte dog at baske bort, da den skulde fanges; den var dog saa mat, at den knap kunde holde Hovedet oprejst, da jeg holdt den.

De Fugle, der drev op, var ikke altid hele, mest saa de ud til at have ligget en Del Tid paa Fladerne, hvor saa Maager og Krager havde holdt Maaltid paa deres blødere Dele og splittet dem ad, saa Vingerne og det afpillede Brystben var det eneste sammenhængende, der var tilbage. Nogen Nytte kom der saa dog ud af det Vildt, der saaret og sygt undslap Jægerne, i hvert Fald forstod Naturen at bruge det i sin Husholdning. Ræven søgte sikkert ogsaa saadant Vildt, naar den strejfede langs Tangbræmmen, hvor dens Spor og Efterladenskaber tidt saas. Naa, hvem det nu end var, der fortærede Fuglene, saa har de ikke haft en daarlig Smag, hvilket kan ses af, at Fugle som Stokand og Gæs altid var fortæret, hvorimod de trannede Ænder, Sortænder og Fløjelsænder, Alke og Maagerne, især de større Arter, næsten altid var hele og urørte. Ialt har jeg langs Kysten (Kysten af Fanø medtaget) fundet 392 Fugle eller Rester af dem foruden de ovennævnte anskudte.

	Esbjerg.	Fanø.
Krikand (<i>Anas crecca</i>)	3	»
Pibeand ¹ (<i>Anas penelops</i>)	28	2
Spidsand (<i>Anas acuta</i>)	3	1
Stokand (<i>Anas boscas</i>)	26	5
Troldand (<i>Fuligula cristata</i>)	»	1
Sortand (<i>Oedemia nigra</i>)	22	18
Fløjelsand (<i>Oedemia fusca</i>)	6	3
Ederfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	14	1
Skallesluger (<i>Mergus serrator</i>)	»	2
Knortegaas ² (<i>Anser torquatus</i>)	16	6

¹ Maaske hidrørte enkelte af Resterne fra Atling (*Anas querquedula*), men disse har i hvert Fald været saa medtagne, at de ikke med Sikkerhed kunde skelnes fra Pibeanden.

² At muligvis enkelte hidrørte fra andre Gæs, er ikke usandsynligt, da

	Eshjerg.	Fanø.
Lom (<i>Colymbus septentrionalis</i>)	»	2
Hjejle (<i>Charadrius pluvialis</i>)	4	1
Stor Præstekrave (<i>Ægialitis hiaticula</i>)	2	»
Strandskade (<i>Hæmatopus ostreologus</i>)	9	6
Regnspove (<i>Numenius arquatus</i>)	7	4
Ryle (<i>Tringa alpina</i>)	4	1
Skovsneppe (<i>Scolopax rusticula</i>)	1	»
Hættemaage (<i>Larus ridibundus</i>)	24	5
Stormmaage (<i>Larus canus</i>)	22	9
Graa Havmaage (<i>Larus argentatus</i>)	34	7
Svartbag (<i>Larus marinus</i>)	7	6
Ride (<i>Larus tridactylus</i>)	10	4
Terne (<i>Sterna hirundo</i>)	1	2
Havterne (<i>Sterna macroura</i>)	2	»
Dougall's Terne (<i>Sterna paradisæa</i>)	»	1
Kjove (<i>Lestris parasitica</i>)	2	»
Lomvie (<i>Uria troile</i>)	1	6
Søkonge (<i>Mergulus alle</i>)	1	»
Alk ¹ (<i>Alca torda</i>)	10	1
Lunde (<i>Fratercula arctica</i>)	1	»
Skarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	»	1
Allike (<i>Corvus monedula</i>)	1	1
Raage (<i>Corvus frugilegus</i>)	1	2
Krage (<i>Corvus cornix</i>)	4	»
Lærke (<i>Alauda arvensis</i>)	12	5
Stær (<i>Sturnus vulgaris</i>)	4	1
Engpiber (<i>Anthus pratensis</i>)	»	1
Solsort (<i>Turdus merula</i>)	1	1
Bogfinke (<i>Fringilla coelebs</i>)	1	»
Bjergirisk (<i>Cannabina flavirostris</i>)	2	»

At de alle er døde som Følge af Skudskaar, kan jeg selvfølgelig ikke paastaa, og for de mindre Fugle, der jo ikke drives Jagt paa, er det endog det sandsynligste, at de under Trækket eller i ugunstigt Vejr er faldet i Havet, men de ovenfor nævnte, anskudte Fugle og mange umiskendelige Benbrud og Skudskaar har gjort det sandsynligt, at den største Part er omkommet saaledes. der var forskellige Variationer mellem de enkelte Rester, men den langt overvejende Del var Knortegæs.

¹ Enkelte af Resterne hidrørte maaske fra Lomvien.

At nogle kommer over deres Skudskaar er ogsaa sikkert; paa en Spidsand bar Spolebenet tydeligt Mærke af at have været brudt og atter vokset sammen; at et senere Saar har dræbt den, er en anden Sag.

I Vinterens Løb kom enkelte nordiske Fugle paa kortere eller længere Besøg. Nogle af dem er allerede nævnt, men endnu staar tilbage at nævne Sjaggeren (*Turdus pilaris*), Bjergirirken (*Cannabina flavirostris*), Bjerglærken (*Alauda alpestris*) og Kvækere (*Fringilla montifringilla*). Sjaggeren saa jeg ikke slaa sig til Ro i Omegnen, den trak blot i større eller mindre Flokke over i sydlig Retning eller kastede sig en kort Stund paa Markerne for at hvile ud, før den fortsatte. De første saa jeg 25 Oktober, en Flok paa 13, 2 November 3, 11 Januar 15, 13 Januar 1, 17 Januar stor Flok, 18 Januar en Del, 13 Februar flere store Flokke, 1 Marts 14, 7 Marts Smaaflokke (ialt ca. 20), 9 Marts 4. Hyppigst var det Taage og Sne, naar de viste sig, men 18 Januar var det i hvert Fald klar Frost. Den sidste Flok, 9 Marts, trak mod Nord. Bjergirirken fandt jeg først 1 December opskyllet paa Stranden; 12 Januar saa jeg nogle faa gaa langs Stranden sammen med Bjerglærken, og 25 Januar fandt jeg 2 døde, en opskyllet ved Stranden og en inde i Landet. Bjerglærken saa jeg kun 2 Dage her og kun et enkelt Par, de var at træffe i de Dage, 12 og 13 Januar, paa et ganske bestemt Sted ved Stranden.

Af Kvækere saa jeg kun en ♂ 12 Januar og fandt en ♀ 25 Januar.

Ovenfor nævnte jeg, at Trækket i alt væsentligt var forbi, da jeg kom hertil, det gælder ogsaa for de allerfleste Arters Vedkommende, men nogle var der endnu, saaledes saas store Flokke af Drosler, Viber og Hjejler i den første Tid. Droslerne (Vindrosler og Sangdrosler) saas indtil 11 December, men da var der kun faa tilbage, der var egentlig kun Flokke til lidt ind i November (en enkelt Vindrossel viste sig 13 Januar). Viberne saas sidst 11 December og en enlig 1 Januar; Hjejlerne sidst 5 December. Alle opholdt de sig noget inde i Landet paa Markerne.

De mindre Trækfugle var vel ikke udsatte for Jægenes Efterstræbelser, men nogle af dem maatte dog betale for Opholdet her med Livet, idet de paa deres Rejse fløj imod Telefonlinierne og faldt døde til Jorden. I den Tid, jeg opholdt mig her, har jeg under Telefonlinierne fundet 44 Fugle fordelt saaledes:

Agerhøne (<i>Perdix cinerea</i>)	1
Ryle (<i>Tringa alpina</i>)	1
Enkelt Bekkasin (<i>Limnocryptes gallinula</i>)	1
Landsvale (<i>Hirundo rustica</i>)	1
Lærke (<i>Alda arvensis</i>)	17
Toplærke (<i>Alda cristata</i>)	2
Vindrossel (<i>Turdus iliacus</i>)	7
Sangdrossel ¹ (<i>Turdus musicus</i>)	3
Rødkælk (<i>Erithacus rubecula</i>)	1
Graaspurv (<i>Passer domesticus</i>)	4
Bogfinke (<i>Fringilla coelebs</i>)	2
Rødirisk (<i>Cannabina linota</i>)	1
Bjergirisk (<i>Cannabina flavirostris</i>)	1
Bomlærke (<i>Emberiza miliaria</i>)	2

Tallene viser, at det ikke alene er Trækfuglene, det gaar ud over, Stedets egne Beboere maa ogsaa bøde. Naar jeg lægger Mærke til de Tidspunkter, hvor Faldene foregik, faar jeg det Indtryk, at Taage, Snestorm og lignende Vejr har en ikke ringe Indflydelse paa dette Forhold. Tallene er jo for faa, til at man kan opgøre noget videre i denne Retning, men det, at Vejret hyppigere var saadant her end andre Steder, jeg har haft Lejlighed til at iagttage, i Forbindelse med, at Faldene ogsaa var større, end jeg har set andetsteds, tyder ogsaa hen i den Retning. Enkelte Fugle, jeg fandt, kunde jeg ikke udfinde Dødsmaaden for, nemlig: 2 Krager, 1 Solsort, 5 Graaspurve og 1 Kvæker.

I Januar begyndte de første Trækfugle at vende tilbage, Lærkerne kom først, nemlig 24 Januar, men allerede 5 Dage senere, 29 Januar, fulgte Stæren efter. Stærene havde Nattekvarter ved Gasværket paa den øverste Ring af Beholderens Konstruktioner; deromkring havde der været at se en god Snes Stykker den hele Vinter, men 29 Januar om Morgenen var der en Flok paa over Tusinde.

Bogfinken fulgte dernæst en af de første Dage i Februar.

¹ Tidt traf jeg Fugle, der var spist af Rovdyr og Fugle. Havde jeg medtaget dem, hvis Rester laa saa nær under Telefonlinien, at Sandsynligheden taler for, at de skylder disse Døden, var Tallet paa Drosler blevet lidt større, paa Graaspurve noget større og for Sanglærker betydeligt større, men jeg har ikke de nøjagtige Tal.

Datoen fik jeg ikke, da der var en Del i Forvejen, og jeg ikke straks forstod, at de ny betød Træk.

Omkring 21 Februar maa der være ankommet et større Træk af Ænder, hvilket fremgik af Fundene langs Stranden. Af Stokanden fandtes Rester jævnt hen hele Tiden, men Halvdelen (15 af de 31) fandtes fra 21 Februar til 26 Marts, og dette var i alt væsentligt Rester af og friske Fugle, medens de tidligere havde ligget længere eller kortere Tid. Af Pibeanden fandtes i Løbet af Vinteren Rester, der saa ud til for en stor Del at have ligget siden Efteraaret, men lige i Begyndelsen af Marts fandtes en Del nylig døde Fugle og en Del Rester, der kun havde ligget kort Tid, ialt en Trediedel af de Ekspl., der var fundne. Af Sortanden fandtes før 21 Februar ingen ♂♂, men efter 21 Februar næsten udelukkende ♂♂; og 33 af de 40 Eksemplarer, der ialt fandtes, fandtes efter den Dato.

Af Viben viste nogle faa sig 27 Februar, men allerede Dagen efter saas flere Flokke, der dog snart fordelte sig parvis overalt. Enkelte Ryler og Præstekraver kom 28 Februar, og i Løbet af en Uge var de bleven meget almindelige. Overalt langs Stranden saa man Flokke af begge, men kun Præstekraverne saa ud til at ville blive, idet nogle havde skilt sig parvis ud og viste deres Flyvekunster og fløjtede paa en helt anden Maade end de, der var i Flokkene.

1 Marts saa jeg de første Raager, en Flok paa 3, ialt saa jeg ikke mange flere, højst 4 ad Gangen. Hættemaagen havde været ret almindelig hele Vinteren, men 2 Marts var det øjensynligt, at der kom et Træk, idet en stor Flok paa over 50 kom flyvende over Egnen sydfra. Samme Dag trak en Flok paa 14 Sangsvaner (*Cygnus musicus*) ud over Fjorden. Det var et flot Syn at se de solbelyste, hvide Fugle tegne sig imod den mørkviolette Baggrund, som en oprækkende Snebyge dannede.

Engpiberen, der var faatallig den hele Vinter, fik en ikke ringe Forøgelse med Trækket, der ankom 14 Marts. Samme Dag laa nogle faa Par Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*) udenfor Havnen. De første Rødirisker kom 16 Marts, og i Løbet af 4 Dage var de almindelige i ethvert Granhegn eller Plantage; 20 Marts kom Stillidsen til og var at træffe tildels sammen med Rødirisken.

16 Marts fandt jeg en frisk afpillet Fjer af Gravand (*Tadorna cornuta*), saa den maa være kommet, selv om jeg ikke saa noget

til Fuglen. 17 Marts stødte jeg 3 enkelte Bekkasiner (*Limnocryptes gallinula*) i et lille Stykke fugtig Eng med Startuer, 20 Marts saa jeg en paa et lignende Stykke, men et helt andet Sted. Af Sangdrosler saa jeg en Del i Blæsevejret 19 Marts, og i de følgende Dage hørtes de synge fra Grantoppene omkring, dels paa den ny Kirkegaard, dels i Smaaplantagerne i Nærheden af Byen. Vipstjerten (*Motacilla alba*) viste sig med en ♂ 22 Marts, og andet fik jeg ikke at se, kun enlige ♂♂ forskellige Steder, til jeg rejste 31 Marts. En Flok Alliker (*Corvus monedula*) trak over 27 Marts, og samme Dag føjedes Grønirirken til Naaletræernes Gæster.

Mere fik jeg ikke at se af Trækket, for min Afdeling blev forlagt til Bramminge, og jeg maatte søge nye Revierer for min Jagttagelse, dog fik jeg 28 Marts set en Sumphornugle (*Otus brycyotus*) i Spangsberg Mose, før jeg tog af Sted; men den kan godt have været i Nærheden hele Vinteren.

YNGLENDE SKOVSNÆPPER.

AF

O. HELMS.

At Skovsnæppen yngler — paa sine Steder endda ikke helt sjældent — her i Landet, er der af og til meddelt Eksempler paa her i Tidsskriftet, bl. a. i A. Koefoeds Afhandling: »Skovsnæppens (*Scolopax rusticula*) Yngleforhold i Danmark« i Tidsskriftets 1. Aargang.

Overinspektør I. Lehn-Schiöler, Brahetrolleborg, meddelte mig 13 April, at der i en af Grevskabets Skove var fundet en Snæpperede, og opfordrede mig til at deltage i en Ekspedition, som den næste Dag skulde ud for at se og fotografere Fuglen. Den 14 April drog vi da afsted, og var, da vi kom til Reden, bleven en Skare paa 5 Mand. Reden fandtes let nok; inde i en Ellebevoksning ca. 10 m borte fra en Skovvej laa Snæppen paa Rede ved Foden af en El. Den var ikke svær at faa Øje paa; naar man ved, hvor svært det ellers kan være at faa Kig paa en paa Jorden rugende Fugl, undrede man sig nærmest over, hvor tydeligt Snæppen tegnede sig imod Omgivelserne; nu siger man jo gerne, at Snæppens Farve passer til Skovbundens visne